παιδιά να κατανοήσουν τον τρόπο, τους όρους, με τους οποίους τα στοιχεία του περιβάλλοντος συσχετίζονται, αποτελούν δηλαδή ομάδες, αλλά και συγχρόνως να αντιληφθούν τον εαυτό τους ως δρώντα υποκείμενα στον χώρο και το χρόνο.

Έτσι λοιπόν, τα παιδιά παίρνουν διαφορετικούς ρόλους κάθε φορά. Γίνονται κηπουροί, αφού φυτεύουν φακές μέσα στην τάξη και στη συνέχεια λουλούδια και μαρούλια σε αυτοσχέδια παρτέρια, μεταμορφώνοντας

έτσι το μπαλκόνι του σχολείου σ’ έναν ολάνθιστο κήπο. Έπειτα, γίνονται μελετητές-ερευνητές καταγράφοντας την εξέλιξη των φυτών και κρατούν ημερολόγιο με όλες τις παρατηρήσεις τους. Βγαίνουν στην αυλή, μαθαίνουν τα ονόματα των φυτών που βρίσκονται στο προαύλιο χώρο και υπολογίζουν την ηλικία των δύο λευκών που υπάρχουν εκεί.

Στη συνέχεια, παρουσιάζουν στην τάξη πληροφορίες για τα αγαπημένα τους λουλούδια, φέρνουν φωτογραφίες, βιβλία για τα φυτά και η τάξη μετατρέπεται σ΄ ένα μικρό

εργαστήριο.

Οι επόμενοι ρόλοι είναι του συγγραφέα, του ποιητή και του εικονογράφου. Οι μαθητές /τριες δουλεύουν ομαδικά (κάποιοι και μόνοι τους), συγγράφουν μικρές ιστορίες με ήρωες τα ζώα, ποιήματα - Χάι κου για τη φύση και στη συνέχεια τα εικονογραφούν.

Δημιουργούν 17 μικρά βιβλία, τα οποία εκτίθενται σε μια μικρή βιβλιοθήκη στο διάδρομο του σχολείου, όπου ο καθένας μπορεί να τα διαβάσει.

Δεν λείπει η μελέτη της φύσης μέσα από την τέχνη. Πίνακες

μεγάλων ζωγράφων παρουσιάζονται στην τάξη. Τα παιδιά τους παρατηρούν και φτιάχνουν τα δικά τους καλλιτεχνήματα.

Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος είναι έντονη. Ζωγραφίζουν αφίσες για την ανακύκλωση, για την προστασία των δασών και για την ομορφιά της φύσης που απλόχερα μας προσφέρεται. Άλλωστε τα παιδιά είναι οι μελλοντικοί πολίτες που θα διεκδικήσουν έναν κόσμο πιο καθαρό, πιο όμορφο και πιο δίκαιο.

Τα μικρά βιβλία που κρατάτε στα χέρια σας, δημιουργήθηκαν από τους μαθητές και τις μαθήτριες των δύο τμημάτων της Γ΄ τάξης του 41ου Δημοτικού σχολείου Αθήνας, στο πλαίσιο του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος και του περιβαλλοντικού προγράμματος με τίτλο, «Τα φυτά του τόπου μας». Αποτελούν μία από τις πολλές δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν και βασίζονται σε δύο τεχνικές της παιδαγωγικής του Celestin Freinet, το τυπογραφείο και τη σχολική βιβλιοθήκη.

Ο μετασχηματισμός της τάξης σε μια «κοινωνία μάθησης», όπου η βασική της έννοια είναι η αλληλεπίδραση, είναι ένας από τους βασικούς στόχους του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος. Ακολουθούν και συνυπάρχουν οι έννοιες του συστήματος, της ομοιότητας– διαφοράς, της μεταβολής και του χώρου. Η έννοια της αλληλεπίδρασης αλλά και έννοιες συναφείς (σχέσεις, αλληλεξάρτηση, συνεργασία, συλλογικότητα) αξιοποιούνται, ώστε τα

41ο Δημοτικό Σχολείο Αθήνας

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα

«Τα φυτά του τόπου μας»

Η δασκάλα Αθηνά Καρανάσιου

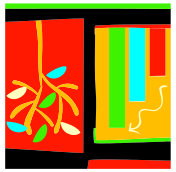

Αθήνα 2015

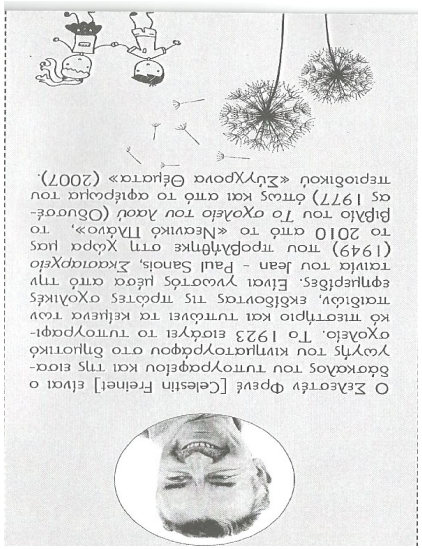

Ο Σελεστέν Φρενέ [Celestin Freinet] είναι ο δάσκαλος του τυπογραφείου και της εισαγωγής του κινηματογράφου στο δημοτικό σχολείο. Το 1923 ιδρύει το τυπογραφικό του εργαστήριο και τυπώνει τα κείμενα των παιδιών, εκδίδοντας τις πρώτες σχολικές εφημερίδες. Είναι γνωστός μέσα από την τεχνική του Jean - Paul Sanois, *Σκαπανέας* (1949) που τροβάδηκε στη Χώρα μας το 2010 από το «Νέανικο Πλάνο», το βιβλίο του *Το σχολείο του λαού* (Οδυσσέας 1977) όπως και από το αφιέρωμα του περιοδικού «Σύγχρονα Θέματα» (2007).

Χρήσιμα links
Skasiarxeio.wordpress.com
athinakaranasi@gmail.com